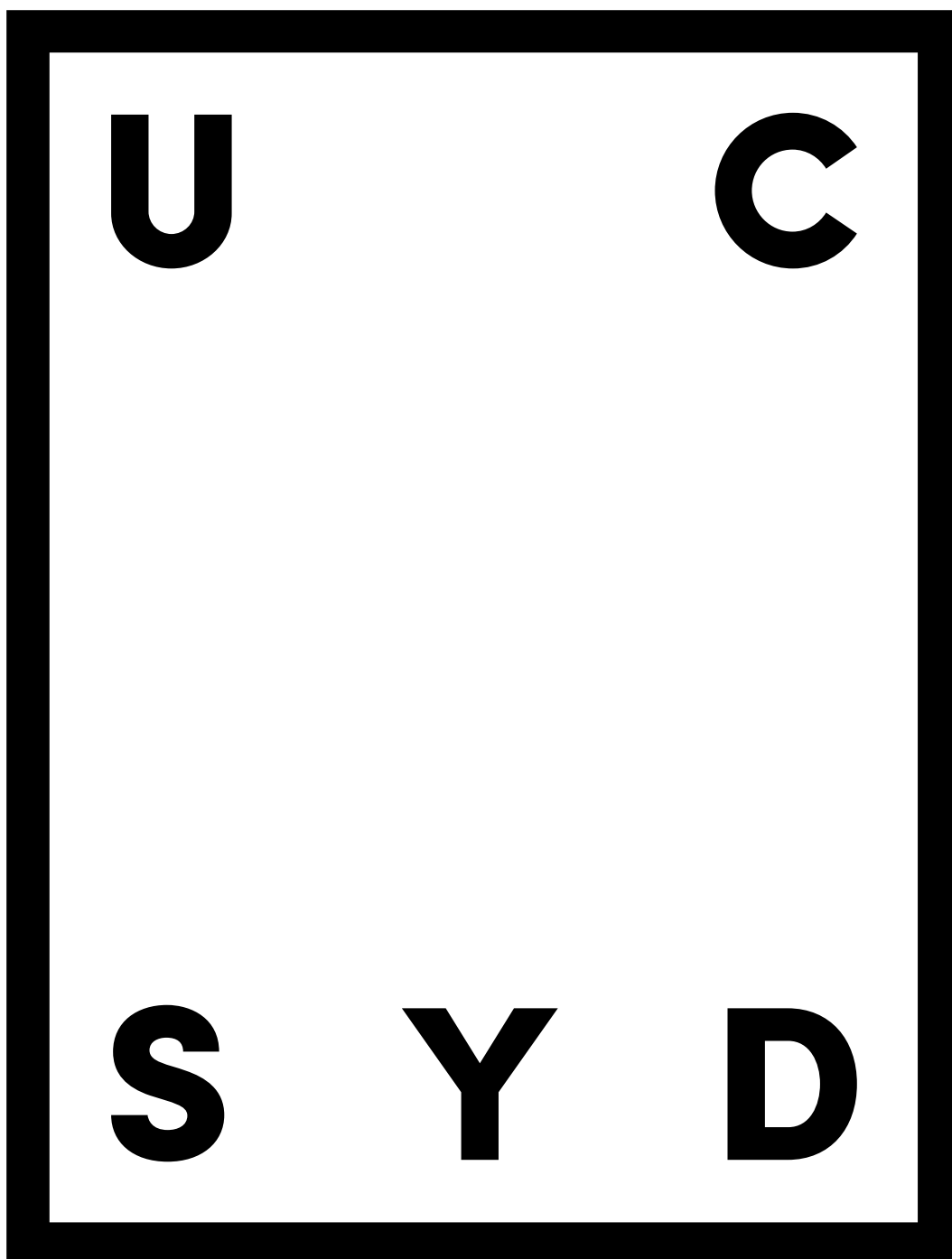

Semesterbeskrivelse

3.semester 25 AB

Forår 2026

Indhold

1. Semesterets indhold og tilrettelæggelse.....	3
1.1. Semesterets opbygning	4
2. Tema	5
3. Fagområder og fag.....	6
4. Studieaktiviteter	7
4.1. Studieaktivitetsmodellen	7
4.2. Obligatoriske studieaktiviteter/Forudsætningskrav	7
4.3. Generative sprogmodeller (AI) under uddannelse og eksamen.....	8
5. Mål for læringsudbytte.....	9
5.1. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder.....	11
6. Evaluering af semesteret.....	29
7. Eksamen	30
7.1. Eksamensform – Eksamen 1	30
8. Eksamen	34
8.1. Eksamensform – eksamen 2.....	34
9. Internationale tiltag	37

1. Semesterets indhold og tilrettelæggelse

Undervisningen på 3. semester er teoretisk uddannelse.

Undervisningen er tilrettelagt med henblik på at opfylde uddannelsens kerneopgave. Uddannelsens kerneopgave er at uddanne sygepleje studerende i et gensidig, inkluderende og inspirerende læringsmiljø til nutidig og fremtidig sygeplejefaglig professionsudøvelse.

Desuden arbejder underviserne med forpligtende strategiske indsatser i forhold til:

- Studerendes læring igennem meningsfulde fællesskaber, engagement og trivsel.
- Overgange for de studerende – overgange mellem teori og klinik gennem uddannelsen samt overgang fra studieliv til arbejdsliv.

På baggrund af resultater fra studerende-surveys og mundtlig evaluering, har underviserne øget opmærksomhed på følgende **opmærksomhedspunkter**:

1. Afklaring af forventninger til de studerendes forberedelse til undervisning med henblik på at understøtte læring og læringsstrategier, herunder studenterinitierede studieaktiviteter jf. studieaktivitetsmodellen
2. Afklaring af forventninger til feedback – fra studerende til studerende og fra underviser til studerende
3. Der arbejdes med gruppedannelse, således at de studerende fremadrettet oplever større forudsigtelighed i forhold til deltagelse i grupper.

De studerende

Det er vigtigt løbende at holde sig opdateret på itslearning.

Studiestart er i uge 36. Semesteret varer ca. 20 uger, inkl. eksamensuger.

Praktisk

Semesteransvarlig underviser er adjunkt Lizette Lykke Nikolajsen (LNIK) lnik@ucsyd.dk

Studievejleder: Sonni Thelmark (STHE) sthe@ucsyd.dk

Navne og initialer på undervisere på 3. semester.

Ellen Nielsen (ELNI)

Birthe Thorø (BIRT)

Mille Vahl Olofson (MVOL)

Signe Rasch Woersaa (SRWO)

Dorte Buxbom Villadsen (DBVI)

Marie Toftdahl Sørensen (MTSO)

Louise Dehlbæk Fyhn (LDFY)

Lea Deichmann Nielsen (LDNI)

Jolanda Flugt Møbjerg (JMOB)

Marianne Husted (MRHU)

Søren Oxholm Jepsen (Ekstern underviser det akut syge barn)

Bibliotekar Rasmus Sand Beck

1.1. Semesterets opbygning

Teori 30 ECTS, (TPE, tværprofessionelt element udgør 10 ECTS)

2. Tema

Situationsbestemt kommunikation i samspil med patient og borger, pårørende og fagprofessionelle i og på tværs af sektorer

Temaet retter sig mod situationsbestemt kommunikation, vejledning og undervisning i samspil med patienter/borgere og pårørende i professionsfaglig og tværprofessionel praksis.

Fokus er at opnå viden om individuelle, sociale og kulturelle forholds indflydelse på patienter/borgers oplevelser og reaktioner på sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge.

Læringsområder og fag/fagområder

Semesteret er struktureret ud fra læringsområder fag/fagområder. Semesteret er centreret om faget sygepleje med en række støttefag.

Semestret har 3 store læringsområder, **Voksne/ældre, Familier/børn og Psykiatri**, hvor de studerende fordyber sig i sygepleje, sygdomslære, kommunikation, pædagogik psykologi og klinisk simulation. Fagene folkesundhed og epidemiologi og sundhedsinformatik inddrages.

Faget forskningsmetodologi behandles under de forskellige læringsområder og under PBL-forløbet i form af litteratursøgning, vurdering og læsning af videnskabelige artikler.

TPE. Efter introduktionen følger én uges "TPE" (Tvær Professionelt Element), som er et tværprofessionelt sundheds- og socialfagligt samarbejde mellem undervisere og studerende på sundhedsuddannelserne og socialrådgiveruddannelsen på UC Syd Campus Esbjerg. Temaet for forløbet er social ulighed i sundhed og sygdom og de tværprofessionelle udfordringer og samarbejde, der i forhold til socialt udsatte. Udover TPE tematiseres fagene sygepleje, organisation, ledelse og jura.

Farmakologi og Lægemiddelregnings undervisningen forløber over ca. 11 undervisningsgange herunder farmakologi workshop i klinisk simulation.

Problembaseret læringsforløb (PBL) foregår over 6 gange, hvor de studerende dels arbejder selvstændigt dels under vejledning med en selvvalgt sygeplejefaglig problemstilling indenfor semesterets tema.

3. Fagområder og fag

Fagområder	Teori ECTS-point	Teoretiske tværprofessionelle ECTS-point
Sundhedsvidenskabelige fagområde Sygepleje Sygdomslære Sundhedsinformatik Farmakologi Forskningsmetodologi/videnskabs-teori Folkesundhed-epidemiologi og miljø	8 3 3 2 1	2 2 1 1
Humanvidenskabelige fagområde Psykologi Pædagogik Kommunikation	1 1 1	1
Samfundsvidenskabelige områder Organisation, ledelse og jura		3
ECTS I alt	20	10

4. Studieaktiviteter

Den studerende er som udgangspunkt tilmeldt 3. semesters interne eksaminer. Det forudsætter dog, at nedenstående studieaktiviteter/forudsætningskrav er gennemført, ellers mistes et eksamensforsøg.

4.1. Studieaktivitetsmodellen

Beskriver arbejdsformer og opgaver. Herunder den studerendes arbejdsbelastning. Se hjemmesiden <https://www.ucsyd.dk/uddannelse/sygeplejerske/regler-og-rammer-sygeplejerskeuddannelsen>

4.2. Obligatoriske studieaktiviteter/Forudsætningskrav

Forudsætningskrav er betingelser, der skal være opfyldt *inden* eksamensafvikling. De obligatoriske studieaktiviteter er forudsætningskrav for at kunne deltage i semestrets eksamen.

En studerende, der ikke opfylder forudsætningskravet, har ret til ét afhjælpningsforsøg imellem hver eksamensforsøg. Som udgangspunkt vil afhjælpningsforsøget være tilsvarende det oprindelige forudsætningskrav.

Det vil sige:

Ordinær eksamen

Hvis den studerende *ikke* opfylder forudsætningskravene, gives mulighed for afhjælpningsopgave før ordinær eksamen. Hvis afhjælpningsopgaven ikke afleveres, mistes det ordinære eksamensforsøg og den studerende kan først gå til 1. reeksamen på datoen for 1. reeksamen. Afhjælpningsopgaven sendes til den studerende umiddelbart efter at den obligatoriske studieaktivitet er afviklet. Den studerende vil umiddelbart efter, at den obligatoriske studieaktivitet er afviklet, modtage en afhjælpningsopgave via sin studiemail. Den studerende gives en 14 dages frist til aflevering af afhjælpningsopgaven, hvis det er muligt i forhold til eksamensdatoen.

1. Reeksamen

Forudsætningen for at kunne gå til 1. reeksamen er, at afhjælpningsopgaven skal afleveres før 1. reeksamen. Hvis afhjælpningsopgaven ikke afleveres, mistes 1. re-eksamensforsøg og den studerende kan først gå til 2. reeksamen på datoen for 2. reeksamen.

2. Reeksamen

Forudsætningen for at kunne gå til 2. reeksamen er, at afhjælpningsopgaven skal afleveres før 2. reeksamen. Hvis afhjælpningsopgaven ikke afleveres, mistes 2. re-eksamensforsøg og den studerende udskrives af uddannelsen.

Uddannelsen kan, ud fra en konkret vurdering, skønne, at den studerende vil kunne afhjælpe forudsætningskrav ved en anden foranstaltning end den oprindeligt fastsatte. Afhjælpningsopgaverne vil have en sværhedsgrad tilsvarende det pågældende forudsætningskrav. Den studerende vil blive orienteret om, hvilken afhjælpning, der finder anvendelse.

1	Deltagelse i TPE SuSop hvor der Emnemæssigt arbejdes med essentielle sundhedsfaglige og tværprofessionelle læringselementer gældende for alle de sundhedsfaglige uddannelser. Med udgangspunkt i TV-dokumentaren "En Syg Forskel", Arbejdes der med følgende emner: Ulighed i sundhed, borgerens/patientens perspektiv, tværprofessionelle samarbejdsformer, ICF, sundheds-pædagogik, sundhedsøkonomi, etik og jura.
2	Deltagelse i og refleksion i Klinisk simulation 1 <i>Farmakologi</i>, hvor der lægges vægt på sygeplejerskens ansvar og kompetence i medicineringsprocessen. Den studerende skal være til stede, til undervisningen samt aflevere skriftlig besvarelse af studiespørgsmål. Med særlig fokus på følgende læringsudbytter: • Den studerende har viden om og kan reflektere over farmakologi, medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering • Den studerende kan anvende medicin håndtering samt inden for en rammedelegation kan ordinere medicin
3	Skriftlig og mundtlig videndeling ved afslutning af PBL-forløbet • Den studerende udvælger læringsudbytter der har relevans for videndelingen

4.3. Generative sprogmodeller (AI) under uddannelse og eksamen

Ved brug af generativ kunstig intelligens (KI/AI) i forbindelse med uddannelse og eksamen, henvises der til UC SYD's generelle principper og retningslinjer [Principper for brug af generativ KI i undervisningen ved UC SYD – Academic IT](#)) samt lokale principper gældende for sygeplejerskeuddannelsen. De lokale principper kan findes på itslearning.

5. Mål for læringsudbytte

I dette afsnit beskrives mål for læringsudbytte samt studieaktiviteter der muliggør målopfyldelse

Læringsudbytter for viden

Den studerende

- 1) har viden om og kan reflektere over menneskets anatomi, fysiologi og patofysiologi, samt har viden om og kan reflektere over farmakologi, medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering
- 2) har viden om og kan reflektere over videnformer til systematisk at observere, diagnosticere, kommunikere, vurdere, prioritere, lede, koordinere, evaluere, dokumentere og justere sygepleje til patient og borger på individ-, gruppe- og samfundsniveau
- 3) har viden om og kan reflektere over viden om individuelle, sociale, kulturelle, internationale og etiske forholds indflydelse på menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge
- 4) kan forstå og reflektere over viden om målrettede pædagogiske- og kommunikative interventioner i direkte og digital kontekst med involvering af patient og borger og pårørende med respekt for forskellighed
- 5) har viden om og kan reflektere over klinisk lederskab og klinisk beslutningstagen ud fra praksis-, udviklings- og forskningsviden i og på tværs af professioner, sektorer, organisationer, institutioner samt patientens/borgerens hjem
- 6) har viden om og kan reflektere over sundhedsvæsenets organisering, ansvarsfordeling og virkemåder sektorer imellem ud fra lovgrundlag, etisk ansvar, og samfundsmæssige vilkår
- 7) har viden om og kan reflektere over sygeplejefagets værdier, teorier, begreber og metoder relateret til individ-, gruppe- og samfundsniveau
- 8) har viden om og kan reflektere over forebyggelse, sundhedsfremme, rehabilitering og palliation relateret til individuelle, sociale og kulturelle forholds indflydelse
- 12) kan forstå innovation som metode til forandring af praksis
- 13) har viden om og kan reflektere over anvendelse af kommunikationsteorier og -metoder og kan forstå den kommunikative betydning i forhold til dialog og relationsskabelse
- 17) har viden om videnskabsteori, og forskningsmetode.

Læringsudbytter for færdigheder

Den studerende kan

- 1) anvende klinisk beslutningstagen ud fra forskellige former for viden i samspil med patient og borger til systematisk at observere, diagnosticere, vurdere, prioritere, lede, koordinere, evaluere, dokumentere og justere sygepleje på individ-, gruppe- og samfundsniveau
- 2) anvende sygeplejefaglige interventioner i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb samt i forebyggende, rehabiliterende og pallierende forløb
- 3) anvende medicin håndtering samt inden for en rammedelegation at kunne ordinere medicin
- 4) anvende klinisk lederskab af patient og borger-, pleje-, og behandlingsforløb i samspil med fagprofessionelle og tværprofessionelt under hensyntagen til kvalitetssikring
- 5) anvende vejledning og undervisning af patient og borger, pårørende, kolleger og uddannelsessøgende
- 7) anvende situationsbestemt kommunikation, vejledning og rådgivning i samspil med patient og borger i professionsfaglig og tværprofessionel praksis
- 8) mestre tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i forskellige borger- og patientforløb og sammenhænge
- 10) anvende og begrunde metoder og beskrevne standarder for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling og

11) mestre relevante studie- og arbejdsmetoder til at opsøge, vurdere og fortolke empiri, teori og forskningsmetoder og deltage i innovations-, udviklings- og forskningsarbejde

Læringsudbytter for kompetencer

Den studerende kan

- 11) håndtere og påtage sig anvendelse af professionsrelevant teknologi, herunder informations- og kommunikationsteknologi i den relevante kontekst,
- 12) håndtere og påtage sig ansvar for kvalitetssikring og kvalitetsudvikling og
- 14) udvise ansvarlighed og holde sig fagligt ajour ud fra en forståelse for og identifikation af egne læreprocesser og udviklingsbehov

5.1. Studieaktiviteter fordelt på fag og fagområder

Den præcise placering af fagene og studieaktiviteter kan tilgås via UC SYDs skemavisningssystem.

Litteratur der er markeret med * er baseret på forskning, som er mindre end 5 år gammelt.

Læringsområde 1: Introduktion til 3. semester og til semesterets tema			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR
2	Introduktion til semesterets tema	De studerende har læst semesterbeskrivelsen og orienteret sig på Itslearning	Semesterbeskrivelse for 3. semester
1	Introduktion. Samarbejde og studiemiljø	Fælles drøftelse af samarbejde og studiemiljø. Introduktion til PBL-grupper	Søg på nettet "Et godt studiemiljø" og lad dig inspirere til hvad du mener der er et godt studiemiljø
4	Psykologi 1 Compassion	Intro til compassion som begreb samt øvelser der fremmer evnen til compassion	Høgsted, R. 2019. Belastningspsykologi: forebyggelse af primær og sekundær traumatisering af hjælpere I: Pædagogisk psykologisk tidsskrift, 56(3), side 61-87 Hansen, NH. 2025. Compassion i sundhedsvæsenet. Kbh. Munksgaard. Side 7-42
5	Sygepleje 1 Sygeplejeteori: Kari Martinsen.	Introduktion til og bearbejdelse af centrale begreber i Martinsens omsorgsfilosofi. Undervisningen er dialogbaseret. De studerende har læst litteraturen.	Martinsen, K. 2006. Omsorg i sygeplejen – en moralsk udfordring. I: Samtalen, skønnet og evidensen. Gads Forlag (s. 143-176). Birkler, J. 2023. Omsorg. Når menneskelighed er et arbejde. Munksgaards Forlag (s. 19-29) Kirkevold, M. 2010. Sygeplejeteorier. Analyse og evaluering. 3. udg. Munksgaards Forlag (s. 184-200)
5	Kommunikation 1 Perspektiver på udfordrende samtaler.	Studerende har læst litteraturen samt hørt og læst indtalte oplæg om teoretikere. Forløb med kommunikationscases, kobling af teori og dialogbaseret vidensdeling.	Ammentorp J et al., 2023. Den gode patientsamtale. 2. udg. København. Munksgaard. Side 64-70 + 123-141 + 143-163 Zoffmann V. et Kirkevold. 2009. En personcentreret kommunikations- og refleksionsmodel I: Klinisk Sygepleje, nr. 3, 23. årgang. Side 41-60 Kongsgaard, L. T., og Vedtofte, D. I. (Red.). 2019. Spørgsmålstyper som intervention. I: Multiteoretisk praksis for sundhedsprofessionelle Samfundslitteratur, s. 261–277

Læringsområde 2 Tværprofessionelt element (TPE) Sundheds og socialfaglig praksis "TPE SuSoP"			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM –	LITTERATUR
3	Introduktion til TPE SuSoP	De studerende har læst litteraturen. Undervisningen er en introduktion TPE SuSoP forløbet, rammer og vilkår. Der er opgivet sygepleje specifikke litteratur den studerende sætter sig ind i inden TPE afvikles. Holdet planlægger i fællesskab en workshop, hvor de sygeplejestuderende faciliterer en aktivitet for deres gruppe som giver et indblik i sygepleje og sygeplejeuddannelsen.	Bekendtgørelsen om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=181963 Bjørnshave Noe, B, Heesemann S, Feddersen H. Sygeplejerskekapitel 13 i; Velfærdsprofessioner. Hjermitzlev HH (red) DJØF Forlag 2019 (kapitlet findes i scanningsdepotet) Nielsen DK. Tværprofessionelle funktioner, kompetencer og ansvar. I: Dau S og Nielsby U. (red) Klinisk lederskab, en grundbog i sygepleje FADL's Forlag 2018 side 213-226 eller i 2. udgave 2023 side 259-273. Jønsson AR og Reventlow S. Klinisk beslutningstagen ved multisygdom I: Nielsen og Barbesgaard, Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver. København: FADL's forlag, side 169-191. Kehlet KH, Flink CE. Perspektiver på sårbare grupper i forhold til klinisk beslutningstagen. I: Nielsen og Barbesgaard, Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver. København: FADL's forlag, side 195-216.
"TPE-SuSoP" er et forløb over en uge. Programmet findes på Its learning i rummet "TPE SuSoP"	TPE- SuSoP er et tværprofessionelt sundheds- og socialfagligt samarbejde mellem undervisere og studerende på sundhedsuddannelserne og socialrådgiveruddannelsen på UC Syd Campus Esbjerg	Den tværprofessionelle litteratur fremgår af Its learning i særskilt Rum TPE SuSoP. AI kommunikation mellem undervisere mht. program, indhold, litteratur, mødetider, samt materiale foregår på Its learning under TPE SuSoP. Det er her de studerende orienterer sig. Undervisningsaktiviteter er dels oplæg for alle studerende og aktiviteter i mindre tværprofessionelle klynger og grupper.	Alle studerende har forud for TPE forløbet set de fire afsnit i dokumentarudsendelsen Danmarks Radio 2016 "En Syg Forskel". (Kan tilgås på mitCFU.dk på Campus) Orienter dig på tværprofessionelle litteratur på Its learning TPE SuSoP.

Læringsområde 3 Voksne /ældre

LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM –	LITTERATUR
7 (3+4)	Sygepleje 2 Sygepleje til mennesker med kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL) Sygdomslære 1 er inklusiv	De studerende har læst litteraturen Undervisningen er dialogbaseret med oplæg og øvelser undervejs.	Før undervisningen LÆS: Iversen BR. Sygepleje til patienter med kronisk Obstruktiv Lungesygdom. Kapitel 10. I: Hjortsø M, Malling C. (red) Sygeplejebogen 3. Komplex sygepleje. Gads Forlag 5. udgave. 1.oplag 2017 s185-201. Hilberg O. 2019 Sygdomme i lunger og luftveje kapitel 7. I: Sygdomslære Ahmed Aziz (red) 2. udgave Gads Forlag side 140-164 Følgende forskningsartikel skal læses: Howcroft M. et al. Action plans with brief patient education for exacerbations in chronic obstructive pulmonary disease. Cochrane Database of Systematic Reviews 2016, Issue 12. Art. No.: CD005074. DOI:10.1002/14651858.CD005074.pub4.* Nedenstående publikationer skimmes og inddrages delvist i undervisningen: Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med KOL https://www.sst.dk/da/udgivelser/2017/-/media/Udgivelser/2017/Anbefalinger-for-tv%C3%A6rsektorielle-forl%C3%B8b-for-mennesker-med-KOL.ashx Tværsektorielt forløbsprogram for mennesker med KOL – samarbejde og kommunikation https://regionsyddanmark.dk/fagfolk/det-naere-sundhedsvaesen/samarbejdsaftaler → https://regionsyddanmark.dk/media/q0nd5xgd/punkt_6_bilag_2_forloebprogram_for_kolpatienter.pdf
7 (4+3)	Sygepleje 3 Sygepleje til mennesker med diabetes. Sygdomslære 2 er inklusiv	De studerende har læst litteraturen og har orienteret sig i "Tværsektorielt forløbsprogram for mennesker med diabetes – samarbejde og kommunikation" Undervisningen er dialogbaseret - med oplæg og gruppearbejde undervejs. De forskningsartikler, der inddrages i undervisningen forventes studerende at finde online og læse abstracts efter 1. undervisningsgang.	Bassett B, Jørgensen AG 2017. Sygepleje til personer med diabetes mellitus Kapitel 8. I: Hjortsø M, Malling C. (red) Sygeplejebogen 3. Komplex sygepleje. Gads Forlag 5. udgave. 1.oplag Poulsen PL. 2019 Endokrinologiske sygdomme Kapitel 9 I: Sygdomslære - menneskekroppen 2. udgave Gads Forlag Ahmed Aziz.(red) side 200-212. Tværsektorielt forløbsprogram for mennesker med diabetes – samarbejde og kommunikation. Tværsektorielt forløbsprogram for mennesker med diabetes -> regionsyddanmark.dk Nedenstående publikationer skimmes og inddrages delvist i undervisningen (anvendes i gruppearbejde):

		OBS der vil i forløbet være behov for gruppearbejde udenfor de skema-lagte lektioner	DEN NATIONALE DIABETESHANDLINGSPLAN https://www.sst.dk/-/media/Puljer/Styrket-tvaersek-toriet-samarbejde-om-diabetespatienter/National-diabetesbehandlingsplan.ashx Anbefalinger for tværsektorielle forløb for mennesker med type 2-diabetes https://www.sst.dk/da/udgivelser/2017/-/media/131D2A3050D1488BA5D71247203A6E74.ashx Følgende forskning og forskningsartikler inddrages: ANBEFALINGER FOR MÅLRETTET OPSPORING AF TYPE 2-DIABETES I KOMMUNERNE https://www.sst.dk/-/media/Puljer/Ivaerksaettelse-af-maal-rettet-identifikation-af-personer-med-type-2-diabetes-i-kommunerne/ANBEFALINGER-FOR-MLRETTET-OP-SPORING-AF-TYPE-2-DIABETES-I-KOMMU-NERNE.ashx EVALUERING AF MÅLRETTET OPSPORING AF MEN-ESKER MED HØJ RISIKO FOR AT HAVE/UDVIKLE TYPE 2- DIABETES Implement Consulting Group Laursen DH et al. 2017. Patients' perception of disease and experiences with type 2 diabetes patient education in Denmark I: Scand J Caring Sci;*
8 (4+4)	Sygepleje 4 Borgernær sygepleje Herunder Gerontologi. og 1 lektion sygdomslære - Geriatri Den naturlige aldring: Hvad sker der med kroppen når den ældes.	Studerende har læst litteraturen Undervisningen er dialog-baseret - med oplæg og gruppearbejde undervejs.	Lektion 1-4 Risager, Tina red, 2021 <i>Borgernær sygepleje grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen</i>. Fadl's forlag 2021. Kapitel 3: Når den ældre borger er syg Nielsen, O.F. og Bojsen-Møller, M.J., 2024, <i>Anatomi og fysiologi, Hånden på hjertet</i>. 3.udgave 2024. Kapitel 16: Normal aldring Lektion 4-8 Risager, Tina red "Borgernær sygepleje grundbog om sygepleje i det nære sundhedsvæsen. Fadl's forlag 2021. Kapitel 7: Metoder til hverdagsobservation Kapitel 10: Værdighed, en grundværdi i borgernær sygepleje Kapitel 11: Nye opgaver og roller Kapitel 15: Rehabilitering Supplerende litteratur Find og Skim/læs

			Nyeste version af <i>"Nationale Mål for Sundhedsvæsenet"</i> Følgende artikler inddrages i undervisningen: *Schultz, Martin m.fl. 2021, "Håndtering af indlagte ældre patienter i akutmodtagelsen" Ugeskr Læger 2021;183:V02210114 Parker, S.G. 2017 "What is Comprehensive Geriatric Assessment (CGA)? An umbrella review" The Author 2017. Published by Oxford University Press on behalf of the British Geriatrics Society
4	Klinisk simulation 2 Færdighedstræning og simulation / Borgernær sygepleje	Færdighedstræning og simulation på halvt hold. Undervisningen fokuserer på øvelser, færdighedstræning og refleksion med fokus på sygeplejeteori, kommunikation og pædagogik relateret til borgere i eget hjem. Aspekter af klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab inddrages.	Som forberedelse skal du have repeteret: Undervisning + litteratur fra sygepleje 3. Læs desuden: <i>"I sikrehænder - Tidlig opsporing og forebyggelse hos ældre"</i> Udgivet af Dansk Selskab for Patientsikkerhed 2019 Der bæres ikke uniform til disse timer
4	Psykologi 2 Motivations- og Kognitionspsykologi	Studerende har læst litteraturen. Undervisningen er dialogbaseret med oplæg og øvelser undervejs.	Ravn I. 2023. Positiv psykologi. Indsigter fra selvbestemmelsesteorien I: Hedensted RV og Tejmers JW (Red.). Psykologi og sundhedspsykologi for sundhedsprofessionelle. Gads Forlag, side 153-170 Jensen CJ. 2023. Kognitiv psykologi og adfærdsterapi I: Hedensted RV og Tejmers JW (Red.). Psykologi og sundhedspsykologi for sundhedsprofessionelle. Gads Forlag, side 135-151
3	Kommunikation 2 Introduktion til teknologi i sygeplejen herunder telemedieret kommunikation	Studerende har læst litteraturen. Undervisningen er dialogbaseret	Gars, U. 2017. TEKU-modellen - et fælles sprog til at forstå, tænke og tale om teknologier i arbejdslivet. I: TU Fredskilde og D. Dalkjær (red). Velfærds-teknologi i sundhedsvæsenet 2. udgave. København: Gads Forlag. S.169-187. Konnerup, U., 2023. Digitalisering af sygeplejefaktik I: S Dau og U Nielsby (red). Klinisk lederskab. En grundbog i sygepleje. 2. udg. Kbh. FADL's Forlag, side 281-295 Hjorth M, Pilgaard M et Buus L. 2023. Profession og digital teknologi I: L Buus og M Højbye-Mortensen (red). Professioner og deres digitale landskab. Samfundslitteratur, side 21-31
4	Pædagogik 1 Didaktik	Studerende har læst litteraturen med Vedtofte.	Tejmers, Julie Wielandt, Lind, Jette. (red) 2020 Pædagogik - for sundhedsprofessionelle 3. Udgave

		Artiklen af Nielsen et al 2017 kan de studerende orientere sig i. Undervisningen er dialog-baseret med aktiv ind-dragelse af studerende i form af øvelser og grup-peddrøftelser. OBS der vil i forløbet in-den pædagogik 2 være behov for gruppearbejde udenfor de skemalagte lektioner dette fremlæg-ges i pædagogik 2.	Gads forlag Kapitel 1,2,5,7,8 og 10 Nielsen, D.S., Minet, L., Zeraig, L., Rasmussen, D.N., Sodemann, M., 2017. Caught in a Generation Gap: A Generation Perspective on Refugees Getting Old in Denmark – a Qualitative Study. Journal of Transcultural Nursing. 00(0), s. 1-9*
4	Pædagogik 2 Filosofi, erkendelse og læ-ringssyn	Studerende har læst litte-raturen. Fremlæggelse af gruppe-arbejde fra sidst Undervisningen er dialog-baseret med aktiv ind-dragelse af studerende i form af øvelser og grup-peddrøftelser. Der arbejdes med feedback med fokus på indsigt i egne lærings-processer.	Tejmers, Julie Wielandt, Lind, Jette. (red) 2020 Pæ-dagogik - for sundhedsprofessionelle 3. Udgave Gads forlag Kapitel 3,5,6 og 9.
4	Pædagogik 3 sundhedspædagogik	Studerende har læst litte-raturen. Undervisningen er dialog-baseret med aktiv ind-dragelse af studerende i form af øvelser og grup-peddrøftelser.	Thybo, Peter, 2016 "Det dobbelte kram" Hans Reit-zels forlag 1.udgave 2. oplag. Kapitel 2 (side 37-68), 5 (side 97-179)
4	Folkesundhedsviden-skab - epidemiologi- ar-bejds miljø Hvad er folkesundhed, fol-kesundhedsarbejde samt folkesundhedsvidenskab Typer af epidemiologisk forskning, epidemiologiske grundbegreber og studie-designs til undersøgelse af folkesundhed	Har læst litteraturen Undervisningen er dialog-baseret	Vilstrup, D. L., Bennich, B. B., 2014. "Basal epide-miologi og statistik". Munksgaard. Kp 1 "Epidemio-logi og den relevans for sundhedsprofessionelle" "Kp 2 "Epidemiologiske studiedesigns", Kp 3 "Cen-trale begreber i epidemiologien" Alternativt nyeste udgave af bogen (2023, 2 ud-gave): Kp 1+2+3 Følgende forskningsartikler inddrages: Gedebjerg A. et al. Prevalence of micro- and macrovascular diabetes complications at time of type 2 diabetes diagnosis and associated clinical characteristics: A cross-sectional baseline study of

			6958 patients in the Danish DD2 cohort, Journal of Diabetes and Its complication, 2018, 32; 34-40 Madsen L. R et al. Effect of Roux-en-Y gastric bypass surgery on diabetes remission and complications in individuals with type 2 diabetes: a Danish population-based matched cohort study. Diabetologia, 2019, 62(4):611-620
6 (3+3)	Forskningsmetodologi 1 + 2 Kvantitativ og Kvalitativ Kvalitativ metode Kvalitetsvurdering	Med øvelser, oplæg og repetition fra 2.semester der arbejdes med kvantitative og kvalitative begreber til start. Herefter fokus på den kvalitative metode og interview som dataindsamling. Opgave om værktøjer til kvalitetsvurdering af forskningsartikler. Undervisningen er dialog-baseret og den studerende har bearbejdet den opgivne litteratur inden undervisning.	Nielsen DA, Hjørnholm TQ, Jørgensen PS. 2.udgave 2024 Samfundslitteratur. "Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne" Kapitel 12 Kvalitative design Kapitel 13 Kvalitative dataindsamlingsmetoder <u>Repetition fra 2. semester i samme bog der skal anvendes i undervisningen:</u> I forhold til KVANTITATIVE metoder Kapitel 16 Kvantitative design, Kapitel 17 Kvantitative dataindsamlingsmetoder Forskningsartikler anvendt i undervisningen findes på It's learning.
2	Sundhedsinformatik	Introduktion til sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet	Sorknæs AD, Kolbæk R og Fredskild T, 2018. De politiske og administrative rammer for den sundhedsinformatiske udvikling I: Fredskild et al. (red). Sundhedsinformatik i sundhedsvæsenet. Kbh., Gads Forlag. Side 23-43 Jensen JD. 2022. Dokumentation i borgerforløb I: Andersen AB og Frederiksen K. (red.). Borgernær sygepleje. Viden og kompetencer i det nære sundhedsvæsen, side 177-197
3	Sygepleje 12 Klinisk lederskab		Dau S & Nielsby U. Kapitel 2 "Klinisk lederskab en kompleks og multidimensionel størrelse" i Klinisk lederskab en grundbog i sygepleje. Dau S & Nielsby U. (red) FADL's Forlag 2023. Delmar, C., 2018. Det faglige skøn. En kernequalifikation i klinisk beslutningstagen. I: Nielsen og Barbesgaard, Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver. København: FADL's forlag, side 18-32 (også anvendt i sygepleje 3).

Læringsområde 4 Familie og børn			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR

4	Sygepleje 5 Familiesygepleje - når et familiemedlem bliver syg kan det ændre strukturen.	Undervisningen er dialogbaseret med aktiv inddragelse af studerende i form af øvelser og gruppedrøftelser.	Før undervisningen HØR: PODCAST – <i>Bag kærlighedens skjold</i> : Forstå familiesygepleje. Af: Mohrdieck, M. Sygeplejerske OUH Svendborg. Finedes på; Sygeplejersken Dansk Sygeplejeråd LÆS: Litteratur følger på ITs learning jf. Copydanregler om indskanning af tekster. VIVE at være pårørende i DK 2024 (1).pdf Forskning/ artikler: Rønne PF, Esbensen BA, Brødsgaard A, Rosenstrøm SM, Voltelen B, Hansen CA. Barriers and Facilitators Influencing Nurses' Confidence in Managing Family Nursing Conversations in the Treatment of Chronic Noncancer Pain: A Longitudinal Qualitative Study. J Fam Nurs. 1. maj 2023;29(2):166–78. Supplerende litteratur; Familiesamtaler: "Som at lære et nyt sprog" dsr.dk Familien er et system dsr.dk Giv ordet til familien dsr.dk Der er barrierer over for at inddrage familien dsr.dk
4	Sygepleje 6 Introduktion til læringsområdet: Pædiatrisk sygepleje Tendenser inden for pædiatrisk sygepleje Børns udvikling 1 – 6 år	De studerende har læst litteraturen Undervisningen er dialogbaseret.	LÆS: Grønseth, R, Markestad, T 2017. Kapitel 1, 2, 6, 7, 11, 12, og 13 I: <i>Pædiatri og pædiatrisk sygepleje</i> . 4. udgave. Fagbogforlaget Norge, Bergen. Lissauer, T og Clayden, G 2016. <i>Pædiatri</i> . 2. udgave. FADL's Forlag (anvendes som opslagsbog) Forskningsartikel:

			Wang, W. et al. Use of multiple nursing interventions (cluster nursing) in ABO hemolytic disease of neonates and evaluation of its effect. J Int Med Res. 2020 Jan;48(1) Statistik: Sundhedsstyrelsen 2015. <i>Monitorering af vækst hos 0-5 årige børn*</i>. https://www.sst.dk/da/udgivelser/2015/~me-dia/A72D478EDC6F4298ACEE1E9AE545BF83.ashx
4	Sygepleje 7 Pædiatrisk modtagelse Modtagelse af det akut syge barn Sygeplejeinterventioner i forhold til det akut syge barn	De studerende har orienteret sig i litteraturen Undervisningen er dialogbaseret.	Før undervisningen: LÆS: Grønseth, R, Markestad, T 2017. Kapitel 5. I: <i>Pediatri og pædiatrisk sygepleje</i>. 4. udgave. Fagbogforlaget Norge, Bergen. Jensen, C 2016. Det akut syge barn. I Jastrup, S (red). <i>Akut Sygepleje</i>. Munksgaard. S. 155-183 * Supplerende litteratur: Brødsgaard, A 2016. Familiecentreret pleje I Østergaard, B og Konradsen H (red) 2016. <i>Familiesygepleje</i>. Munksgaard* Lissauer, T og Clayden, G 2016. <i>Pædiatri</i>. 2. udgave. FADL's Forlag (anvendes som opslagsbog)
6	Klinisk simulation 2 Færdighedstræning og simulation til det akut syge barn	Færdighedstræning og simulation på halvt hold. Workshop 1: Rollespil ift. den gode modtagelse af den akut syge barn og forældre. Workshop 2:	Rothenberg og Fjord 2019. "Pædagogisk refleksionsmodel til klinisk beslutningstagen i sygeplejen" I: <i>Klinisk beslutningstagen. Sygeplejefaglige perspektiver</i>. Red. Nielsen og Barbesgaard. Fadl's forlag Pædagogisk refleksionsmodel til brug i klinisk simulation. Litteraturen fra sygepleje 5, 6 og 7. Der udleveres kliniske retningslinjer og instrukser.

		Observationer og interventioner ift. barnet med feber og respirationsbesvær, herunder ABCDE Workshop 3: Medicinhåndtering af inhalation ventoline. Workshop 4: Klinisk simulation Briefing: • Se Its learning • Studiespg. skal udarbejdes før undervisningen. Simulation: • Udføres fysisk i tildelte grupper. Debriefing i uv.: • Beskrivelsesfasen: (5 minutter) • Analysefasen: (25 minutter) • Anvendelsesfasen: (5 minutter)	
5	Psykologi 3 Udviklingspsykologi med fokus på udvikling af tilknytning fra fødsel til voksenalder.	De studerende har læst litteraturen, samt besvaret spørgsmål i læseguiden. Undervisningen er dialogbaseret med inddragelse af kliniske eksempler. Drøftelse af cases i grupper.	Stine May Lund Nielsen, 2023, p. 47-64 i: <i>Psykologi og sundhedspsykologi for sundhedsprofessionelle</i>, Gads Forlag, 1. udgave, 1. oplag Stine May Lund Nielsen, 2023, p. 65 - 82 i: <i>Psykologi og sundhedspsykologi for sundhedsprofessionelle</i>, Gads Forlag, 1. udgave, 1. oplag Bjarne Jacobsen, 2023, p. 83 – 99 i: <i>Psykologi og sundhedspsykologi for sundhedsprofessionelle</i>, Gads Forlag, 1. udgave, 1. oplag
4	Sygdomslære 4 Infektionssygdomme hos børn, herunder luftvejs-infektioner og meningitis Barnet med feber Det akut syge barn Infektionssygdomme:	Studerende har læst litteraturen. Oplæg ud fra den læste litteratur med inddragelse af kliniske eksempler. Drøftelse af cases i grupper	Grarup P, Pedersen J L 2015. Kronisk hoste hos børn. Statusartikel. <i>Ugeskrift for læger</i> 177 side 2-5.* Grønseth, R, Markestad, T 2017. kap. 15, 17, 19, side 321-324 i kap 25: I <i>Pædiatri og pædiatrisk sygepleje</i>. 4. udgave. Fagbogforlaget Norge, Bergen.

	Børn med feber Luftvejsinfektioner Kronisk syge børn		Petersen, J.J. H. m.fl. 2019. "Observationer og sygdomme hos børn – pædiatri" I: <i>Sygdomslære – menneskekroppen</i> . Aziz, A. (Red) Gads Forlag. Side 464-480.
--	--	--	---

Læringsområde 5 Psykiatri			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM –	LITTERATUR
4	Sygdomslære 5 Demens	Studerende har læst litteraturen. Undervisningen er dialog-baseret med øvelser og feedback.	Videbech, P., Kjølbye, M., Hjerrild, S., m.fl. (red), 2023. <i>Psykiatri. En lærebog om voksne psykiske sygdomme</i> . København, FADL, 7 udgave 2023. Side 47–73 (om demens)
4	Sygepleje 8 Sygepleje til mennesker med demens.	Studerende har læst litteraturen. Undervisningen er dialog-baseret med oplæg og øvelser undervejs. Der vil blandt andet være fokus på et forskningsprojekt ved UC SYD, hvor smertevurdering hos demensramte er undersøgt. I en workshop, vil der være øvelser i tolkning af empiri, som relaterer sig til forskningsprojektet. I den forbindelse inddrages praksisviden. Personcentreret omsorg	Ingstrup MW et al. 2022. Omsorg for mennesker med demens i et neuropædagogisk perspektiv. København. Akademisk Forlag. Side 133-150 Supplerende litteratur: Sørensen, M.T., Villadsen, B., Gildberg, F. G. (2023). Smertevurdering hos demensramte – detektivarbejde uden lup. <i>KLINISK SYGEPLEJE</i> · Volum 37 · Nr. 3 · 2023 · s. 133–149 Ny artikel på vej af Sørensen, M.T., Villadsen, B., Gildberg, F. G. I Klinisk Sygepleje. Barrierer ved smertevurdering hos personer med demens (2026) Klinisk Sygepleje Scandinavian University Press
6	Sygepleje 9 Introduktion til mødet med det sindslidende menneske i form af introduktion til forskellige perspektiver på sindslidelser og tværprofessionelt samarbejde. Praksisviden bringes i spil. Kort indføring i forskning i psykiatrien Formidling og perspektivering af egen forskning vedrørende mundhygiejne og skizofreni – patientperspektivet udfoldes.	Studerende har skimmet lærebogslitteraturen og læst artiklen Undervisningen er dialog-baseret med inddragelse af små visuelle klip som baggrund for refleksion.	Buus, N. et al. 2020. Sygeplejestuderende i psykiatrien: forventninger, oplevelser og læring. I: Buus, N. et al. (red.), <i>Psykiatrisk Sygepleje</i> . Munksgaard, 2. udgave, side 91-111 Bank, RM et Karlsson B. 2020. Patienterfaringer som kundskabsgrundlag i psykiatrisk sygepleje I: Buus, N. et al. (red.), <i>Psykiatrisk Sygepleje</i> . Munksgaard, 2. udgave, side 143-168 Westergaard, EB. 2014. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse med særligt henblik på risikofaktorer I: P. Jørgensen og C. Thomsen (red.). <i>Fysisk helbred blandt psykisk syge. Forebyggelse, diagnostik og behandling</i> . Kbh. FADL's Forlag. Side 17-31 Oplades til skanningsdepotet

			Villadsen et Toftdahl Sørensen. 2017. Oral Hygiene – A challenge in Everyday Life for People with Schizophrenia In: Issues in Mental Health Nursing, vol. 38, issue 8, pp. 643-649 (kan skimmes)
5	Sygepleje 10 Sygeplejen til mennesker med psykiske lidelser. Introduktion til psykiatrisk sygepleje med fokus på recovery og Phil Barkers Tidal Model samt hvad der karakteriserer observationer og interventioner i psykiatrien, herunder tværprofessionelle interventioner.	Studerende har læst litteraturen Undervisningen er dialogbaseret med fordybelse i Phil Barkers tænkning.	Roper, C et al. 2020. Recovery I: Buus, N. et al. (red.), <i>Psykiatrisk Sygepleje</i>. Munksgaard, 2. udgave, side 23-50 Barker P. og Buchanan-Barker, P. 2020. En søgen efter personen: tidal-modellen og holistisk assessment. I: Buus, N. et al. (red.), <i>Psykiatrisk Sygepleje</i>. Munksgaard, 2. udgave, side 203-235 Pedersen CB og Caspersen J. 2021. Observation af den psykiatriske patient. I: FA Gildberg et al. (red.). <i>Grundbog i klinisk sygepleje</i>, Kbh, FADL's Forlag. Side 63-76 Oplades til skanningsdepotet
4	Sygdomslære 6 Psykiatriske diagnoser Introduktion til psykiatriens lovgrundlag, grundbegreber, samt epidemiologiske aspekter. Introduktion til skizofreni og beslægtede psykoser samt misbrug og delirium Introduktion til affektive lidelser, herunder depression. Introduktion til nervøse og stressrelaterede tilstande samt etiske aspekter i psykiatrien.	Studerende har læst litteraturen. Undervisningen er dialogbaseret med øvelser og feedback.	Videbech, P., Kjølbye, M., Hjerrild, S., m.fl. (red), 2023. <i>Psykiatri. En lærebog om voksnes psykiske sygdomme</i>. København, FADL, 7 udgave 2023 Affektive sindslidelser: Side 135-161 Nervøse og stressrelaterede tilstande: Side 163-198 Skizofreni og andre psykoser: Side 97-132 Misbrug: Side 75-95
4	Sygepleje 11 Psykiatrisk sygepleje Sygepleje til sindslidende, med fokus på perspektiver på tvang, etik og miljøterapi Refleksioner over diagnosticeringstendenser og mulige sygeplejeinterventioner, som retter sig mod forskellige aldersgrupper. Praksisviden inddrages.	Oplæg med diskussion. De studerende har forinden forberedt fremlæggelse i relation til filmklip fra børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling.	Berring, L et Boulund E. 2020. Deeskalering af konflikter på psykiatriske afdelinger I: Buus, N. et al. (red.), <i>Psykiatrisk Sygepleje</i>. Munksgaard, 2. udgave, side 271-296 Sundhedsministeriet, 2024. <i>Bekendtgørelse af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.</i> LBK nr. LBK nr 1045 af 18/09/2024 [online] Tilgængelig på: https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2024/1045 <i>Psykiatriloven (retsinformation.dk)</i> [Lokaliseret maj 2025]. Hybholt, L. et al. 2020. Miljøterapiens betydning i behandlingspsykiatrien. I: Buus, N. et al. (red). <i>Psykiatrisk Sygepleje</i>. Munksgaard, 2. udgave, side 297-326

4	Sygdomslære 7 Børn og unge. Introduktion til selvskadende adfærd, herunder selvmord. Introduktion til personlighedsforstyrrelser. Introduktion til ADHD samt diagnostik og klassifikation. Introduktion til spiseforstyrrelser herunder begrebet thinspiration	Studerende har læst litteraturen. Dialogbaseret oplæg	Videbech, P., Kjølbye, M., Hjerrild, S., m.fl. (red), 2023. <i>Psykiatri. En lærebog om voksnes psykiske sygdomme</i> . København, FADL, 7 udgave. Side 47–73 Spiseforstyrrelser: Side 201-217 ADHD: Side 273-282 Personlighedsforstyrrelser: Side 229-265
2	Klinisk simulation 4 Færdighedstræning og simulation til patienter/borgere med demens og andre psykiatriske lidelser. Praksisviden inddrages.	Færdighedstræning og simulation. Der bæres ikke uniform i psykiatrien. Lærebogslitteraturen kan skimmes. Undervisningen fokuserer på øvelser, færdighedstræning og refleksion med fokus på sygeplejeteori og kommunikation relateret til mennesker med psykiatriske lidelser herunder, den demensramte patient. Aspekter af klinisk beslutningstagen og klinisk lederskab inddrages, ligesom den pædagogiske refleksionsmodel.	Forberedelse i form af studiespørgsmål. Som forberedelse skal du desuden have gennemført kurset ABC Demens for pleje og omsorg. [online] Tilgængelig på: ABC Demens – gratis e-learning Nationalt Videnscenter for Demens [lokaliseret maj 2025]. Buus, N. et al. 2020. Påskønnende lytning I: Buus, N. et al. (red). <i>Psykiatrisk Sygepleje</i> . Munksgaard, 2. udgave, side 399-424

PBL - PBL-gruppe aktiviteter			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM	LITTERATUR/Bemærkninger
2	PBL 1	Introduktion til PBL-forløbet og samarbejde. Refleksion over motivationsspørgsmål. Udarbejde samarbejdsaftale for PBL-gruppen	Nielsen DA, Hjørnholm TQ, Jørgensen PS. 2024 Samfundslitteratur. Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne Kapitel 3 Problemformulering side 51- 69 OBS der vil i forløbet være behov for gruppearbejde udenfor de skemalagte lektioner

		Indledende drøftelse af sygeplejefaglige problemstillinger ud fra semesterets tema, læringsområder og fag. Gennemgang af forskellen på problemstilling og problemformulering	Hjemmeopgave: Til næste gang medbringer alle en mulig problemstilling, som indgår i en brainstorm over sygeplejefaglige problemstillinger
3	PBL 2	Med afsæt i brainstorm, identificeres, begrundes og afgrænses sygeplejefaglige problemstillinger ud fra semesterets tema, læringsområder og fag. Der vælges gruppe og problemstilling Samarbejdsaftale færdiggøres/kvalificeres i de mindre grupper. Introduktion til hvordan systematisk litteratursøgning kan bidrage til argumentation/dokumentation for problemstillingen Start på søgning og vurdering af en til to forskningsartikler ud fra guide og gerne også på den videre beskrivelse af den sygeplejefaglige problemstilling	Nielsen DA, Hjørnholm TQ, Jørgensen PS. 2024 Samfundslitteratur. Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne Kapitel 9 Litteratur og kilder se 115-149 Brainstorm som afsæt for valg af 3 problemstillinger Der vælges problemstillinger til videre gruppearbejde Hjemmeopgave: Til næste gang præsenterer hver gruppe litteratursøgning og vurdering af 1-2 artikler samt artiklernes væsentligste fund
3	PBL 3	Hver gruppe præsenterer og får feedback på hjemmeopgaven Arbejde frem mod en problemformulering i undergrupperne ved at beskrive og dokumentere den valgte sygeplejefaglige problemstilling ud fra semestrets tema og med inddragelse af tværprofessionelle perspektiver og afslutningsvist afgrænse til en problemformulering. Problemstillingen skal være sygeplejefaglig relevant og relatere til patienter/borgerens oplevelser og reaktioner på sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge viden om individuelle, sociale og kulturelle forhold. Viden om og refleksion over forebyggelse, sundhedsfremme, rehabilitering og palliation. Brug gerne Toulmins argumentationsmodel med henblik på at sikre at	Hjemmeopgave: I skal næste gang præsentere et afsnit fra jeres problembeskrivelse på skrift, hvor I illustrerer et eksempel på rygdækning for den problemstilling I arbejder med. I skal desuden illustrere at I har forholdt jer kildekritisk og kan anvende enten APA eller Vancouver referencesystem.

		der er belæg/rygdækning for problemstillingen.	
3	PBL 4	Hver gruppe præsenterer og får feedback på hjemmeopgaven + præsenterer deres problemformuleringer De studerende planlægger PBL-gruppeundervisningen i samarbejde med vejleder i forhold til at drøfte hvilke teorier der tænkes anvendt i analysen af problemformuleringen Påbegynde analyse af problemformuleringen med inddragelse af teori fra semesteret. Fokus på tværprofessionelle elementer, sygepleje, pædagogik og kommunikation	Litteratur fra semesteret samt selvvalgt litteratur Hjemmeopgave: I skal næste gang mundtlig argumentere for jeres valg af teori til analyse af problemformuleringen
3	PBL 5	Hver gruppe præsenterer og får feedback på hjemmeopgaven De studerende planlægger PBL-gruppeundervisningen i samarbejde med PBL- vejleder Analyse af problemformuleringen, på baggrund af udvalgte artikler og teori fra fagene sygepleje, kommunikation og pædagogik samt inddragelse af relevante tværprofessionelle aspekter.	Litteratur fra semesteret samt selvvalgt litteratur Hjemmeopgave: Materialet til videndeling skal uploades i gruppen på itslearning inden videndelingen begynder.
4	PBL 6 Videndeling i 3 lektioner og 1 lektion i relation til gruppedannelse (Obligatorisk studieaktivitet)	Videndeling planlagt af de studerende. Den sygeplejefaglige problemstilling præsenteres, med inddragelse af anvendt forskningslitteratur og inddragelse af tværprofessionelle perspektiver Analysen af problemformuleringen præsenteres (På baggrund af udvalgte artikler og teori). Der præsenteres desuden forslag til kommunikative og pædagogiske sygeplejeinterventioner. Videndelingen skal afspejle indhold fra fagene sygepleje, kommunikation og pædagogik med inddragelse af relevante tværprofessionelle aspekter	OBS videndelingen er en obligatorisk studieaktivitet. Der gives feedback fra medstuderende og underviser.
3	Inspirationsworkshop ift. 3. semester sygepleje opgave	De studerende er i deres skrivegruppe til semesteropgaven i sygepleje og fremlægger deres overvejelser ud fra eksamen kriterier, fag	Nielsen DA, Hjørnholm TQ, Jørgensen PS. 2024 Samfundslitteratur. Det gode bachelorprojekt i sundhedsuddannelserne

		og mål for læringsudbytter. Der er feedback fra medstuderende og fra undervisere. OBS når eksamen er startet besvarer underviserne ikke spørgsmål udenfor Inspirations workshoppen.	(skal ikke læses men anvendes som opslagsbog gennem processen)
--	--	---	--

Farmakologi			
LEKTIONER	INDHOLD	ARBEJDSFORM –	LITTERATUR
3 lektioner	Farmakologi 1 Hovedgruppe R Midler mod astma Hovedgruppe A Insulin og andre antidiabetika	Studerende har læst litteraturen. Dialogbaseret undervisning. Der tages afsæt i undervisningen på 1. og 2. semester i farmakokinetik og farmakodynamik.	Olsen, I. og Hallin, S.P., 2024, <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i>. København: Munksgaard. 4. udgave. Kapitel 29 side 666-678 Kapitel 19 side: 427-439 Repetition: Kapitel 2 side 39-70 Kapitel 3 side 73-83 Gennem alle lektioner
3 lektioner	Farmakologi 2 Hovedgruppe C Digoxin, Midler mod angina pectoris Antihypertensiva Midler mod hyperlipidæmi. Hovedgruppe B Midler mod tromber	Studerende har læst litteraturen. Dialogbaseret undervisning.	Olsen, I. og Hallin, S.P., 2024, <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i>. København: Munksgaard. 4. udgave. Kapitel 21 side 462-494 Kapitel 20 side 442-454
3 lektioner	Farmakologi 3 Hovedgruppe N Opioider, Antiepilektika og antiparkinson lægemidler til behandling af Alzheimers sygdom	Studerende har læst litteraturen. Dialogbaseret undervisning.	Olsen, I. og Hallin, S.P., 2024, <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i>. København: Munksgaard. 4. udgave. Kapitel 28 side: 598-613 + 640-655
3 lektioner	Farmakologi 4 Hovedgruppe L Cytostatica	Studerende har læst litteraturen. Dialogbaseret undervisning.	Olsen, I. og Hallin, S.P., 2024, <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i>. København: Munksgaard. 4. udgave.

	Gennemgang af forhold omkring farmakologi eksamen	Spørgsmål omkring rammen for eksamen og feedback for øve-opgaver.	Kapitel 26 side: 556-576 Øveopgaver ligger på itslearning.
4 lektioner	Farmakologi 5 Hovedgruppe N Psykofarmaka med fokus på antipsykotika, antidepressiva, anxiolytika, hypnotika, antikolinergika	Studerende har læst litteraturen. Dialogbaseret undervisning med gruppearbejde i klasserummet.	Olsen, I. og Hallin, S.P., 2024, <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i> . København: Munksgaard. 4. udgave. Kapitel 28 side: 613-640
10 lektioner (6+4)	Klinisk simulation 1 Farmakologi Sygeplejerskens ansvar og kompetence i medicineringsprocessen, herunder forebyggelse og håndtering af medicineringsfejl. (obligatorisk studieaktivitet)	Studerende har læst litteraturen og arbejdet med studie-spørgsmål. Se uddybning på Its Learning. Færdighedstræning og simulation på helt hold: Workshop 1: Sygeplejerskens ansvar og kompetence i medicineringsprocessen – medicinrummet. Workshop 2: Sygeplejerskens ansvar og kompetence – medicin håndtering i borgerens eget hjem Workshop 3: Forberedelse til injektionsteknik – subcutan og intramuskulært. Workshop 4: Klinisk simulation ift. intramuskulær injektion Briefing: • Se Its learning	Orienter jer i; Olsen, I. og Hallin, S.P., 2024, <i>Farmakologi. Hånden på hjertet</i> . København: Munksgaard. 4. udgave*, kapitel 10+12+14. Elementer fremgår af undervisningen og de tilhørende refleksionsspørgsmål. Læs side 6-7 + side 9-12 i nedenstående: "Korrekt håndtering af medicin - ansvar, sikkerhed og opgaver Et værktøj for plejecentre, hjemmepleje, hjemmesygepleje, bosteder m.v. - " Korrekt håndtering af medicin Styrelsen for Patientsikkerhed FAGLIG-ARTIKEL-0223-IM-injektionsteknik.pdf

		• Studiespg. skal udarbejdes før undervisningen. Simulation: • Udføres fysisk i tildeelte grupper Debriefing i uv.: • Beskrivelsesfasen: (5 minutter) • Analysefasen: (25 minutter) • Anvendelsesfasen: (5 minutter) Workshop 5: Besvarelse af studiespørgsmål som skal mailes til gruppeunderviser.	
3 lektioner	Lægemiddelregning 1	Dialogbaseret undervisning. Træne regne færdigheder med fokus på: Enheder, omregning mellem enheder, udregning af dosis, volumen og styrke	Bek, Sonja. Bjeld, Birgitte og Olsen, Inge <i>Lægemiddelregning</i> 3. udgave, Munksgaard, København 2020 (sidetal fremgår på itslearning)
3 lektioner	Lægemiddelregning 2	Dialogbaseret undervisning. Træne regne færdigheder med fokus på: Generel procentregning og masse volumen procent.	Bek, Sonja. Bjeld, Birgitte og Olsen, Inge <i>Lægemiddelregning</i> 3. udgave, Munksgaard, København 2020 (sidetal fremgår på itslearning)
3 lektioner	Lægemiddelregning 3	Dialogbaseret undervisning. Træne regne færdigheder med fokus på: Fortyndinger og infusioner inkl. dråbe hastighed.	Bek, Sonja. Bjeld, Birgitte og Olsen, Inge <i>Lægemiddelregning</i> 3. udgave, Munksgaard, København 2020 (sidetal fremgår på itslearning)
3 lektioner	Lægemiddelregning 4	Dialogbaseret undervisning. Træne regne færdigheder med fokus på: Dosis baseret på legemsoverflade eller vægt, plastre og tid.	Bek, Sonja. Bjeld, Birgitte og Olsen, Inge <i>Lægemiddelregning</i> 3. udgave, Munksgaard, København 2020 (sidetal fremgår på itslearning)

6. Evaluering af semesteret

Semestret evalueres i overensstemmelse med UC SYDs kvalitetssikringssystem. Det indgår i den studerendes almindelige deltagelsespligt at medvirke ved evalueringer.

Følgende evalueringer foretages:

Semesterevaluering via spørgeskema: Sidst på semestret og inden mundtlig evaluering udfylder den studerende et spørgeskema som tilgås via et link der er offentliggjort på its learning under fanen evalueringer og kvalitetssikring. Spørgeskemaet skal besvares inden den mundtlige evaluering. Resultatopgørelser over de studerendes besvarelser genereres løbende som dokumentation for deltagelse i evalueringen.

Mundtlig evaluering/feedback med semestrets hold: Sidst på semestret skemalægges mundtlig evaluering af undervisningen på semestret. Studerende og de semesteransvarlige undervisere deltag. Evalueringen inddrager resultatopgørelser fra semesterevalueringen, som derved kvalificeres. Særlige opmærksomhedspunkter for semestrets undervisning, der er præsenteret for de studerende ved semesterstart, inddrages ligeledes. De semesteransvarlige udarbejder et skriftligt notat fra evalueringen, som dokumentation.

Underviserevaluering: Efter den mundtlige evaluering og inden næste semesterstart evaluerer holdets undervisere semestret. I undervisningsevalueringen inddrages resultater fra de studerendes evalueringer af undervisningen, samt undervisernes egen evaluering af semesterforløbet. Underviserevalueringen dokumenteres i skriftlige anbefalinger for tilrettelæggelsen af semestret fremover, herunder anbefalinger til særlige opmærksomhedspunkter for udvikling af undervisningen, dette offentliggøres på its learning.

Herudover gennemføres der hvert 2. år Læringsbarometeret, som er en spørgeskemaundersøgelse, der afdækker studerendes oplevelser af læringsmiljøet på uddannelsen og den studerendes egne tilgange til læring.

Læringsbarometeret bruges af sygeplejerskeuddannelsen til at gøre uddannelsen endnu bedre. Resultaterne indgår desuden i bevillingssystemet for videregående uddannelser.

7. Eksamen

Eksamen 1 er en individuel teoretisk mundtlig eksamen. Den studerende er som udgangspunkt tilmeldt til 3. semesters eksaminer. Det forudsætter at obligatorisk studieaktivitet/forudsætningskrav nummer 1 og 3 er gennemført, ellers mistes et eksamensforsøg.

7.1. Eksamensform – Eksamen 1

En individuel mundtlig eksamen, med udgangspunkt i en skriftlig opgave udarbejdet i grupper. Den studerende har de første 5 minutter til disposition til at uddybe begrundelsen for den sygeplejefaglige problemstilling, med inddragelse af en til to forskningsartikler. Den studerende må medbringe skriftlige noter i papirform svarende til en A4- side til eget brug. Herefter følger 20 minutters mundtlig eksamination ud fra mundtlige eksamenskriterier.

Skriftlige eksamenskriterier

- Præsentation af og dokumentation for en generel klinisk sygeplejefaglig problemstilling, der retter sig mod semestrets tema. I præsentationen skal der som minimum indgå tværprofessionelle perspektiver og en til to forskningsartikler, der er fundet på baggrund af en systematisk litteratursøgning samt vurdering. Der skal kort redegøres for litteratursøgningen i opgaven.
- Begrundet afgrænsning og sygeplejefaglig problemformulering
- Kort begrundelse for udvalgt teori fra fagene sygepleje, kommunikation og pædagogik, som skal anvendes i den efterfølgende mundtlige analyse af den sygeplejefaglige problemformulering.

Mundtlige eksamenskriterier

- Kort begrundelse for den valgte problemstilling, med inddragelse af en til to forskningsartikler.
- Analyse af den sygeplejefaglige problemformulering, på baggrund af den udvalgte teori fra fagene sygepleje, kommunikation og pædagogik med inddragelse af relevante tværprofessionelle aspekter
- Forslag til kommunikative og pædagogiske sygeplejeinterventioner der retter sig mod problemformuleringen

Henvisninger i opgaven og i kildefortegnelsen skal gives på en konsekvent og gennemskuelig måde og udarbejdes efter APA eller Vancouversystemet. Eksempler på referencehåndtering er tilgængelig på [bibliotekets hjemmeside](#)

Der udarbejdes referenceliste over anvendt litteratur.

Den skriftlige opgave skal have et omfang på 12.000 til 14.400 anslag inkl. mellemrum. Ved beregning af opgavens omfang medregnes kun tekstsider eksklusiv: Indholdsfortegnelse, noter, referenceliste, bilagsfortegnelse og bilag.

Der anvendes letlæselig sort skrift svarende til Times New Roman, skriftstørrelse 12, linjeafstand 1,5 og venstre margen 3 cm. En tekstsider har 2400 anslag inklusiv mellemrum.

Indholdsfortegnelsen skal afspejle hoved- og underafsnit, der nummereres med decimaltal og sidehenvisning. Overskrifterne på tekstsiderne skal være præcise og dækkende for afsnittene.

Der er normalt ikke punktum eller kolon efter en overskrift. Alle tekstsider skal skrives helt ud, dog må ny side vælges, hvis siden afsluttes med en overskrift.

Uddannelsesinstitutionen skal i henhold til eksamensbekendtgørelsen afvise en besvarelse som led i en eksamen, hvis den ikke opfylder de fastsatte formkrav. Hvis besvarelsen afvises, gives ikke en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Bedømmelsesgrundlag

Den studerendes mundtlige præstation bedømmes ud fra eksamenskriterier med afsæt i den skriftlige opgave. Voteringen har en varighed på 10 minutter, og den ene af de interne bedømmere giver en kort tilbagemelding på karakteren. Der bedømmes på grundlag af semestrets tema, udvalgte mål for læringsudbytter og udvalgte fagområder med relevans for eksamen.

Følgende fagområder har relevans for eksamen:

Sygepleje

Forskningsmetodologi/videnskabsteori

Pædagogik

Kommunikation

Udvalgte mål for læringsudbytte som eksamens

Den studerende eksamineres jf. målene for nedenstående læringsudbytte

Læringsudbytter for viden

Den studerende

3) har viden om og kan reflektere over viden om individuelle, sociale, kulturelle, internationale og etiske forholds indflydelse på menneskers oplevelser og reaktioner ved sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge

4) kan forstå og reflektere over viden om målrettede pædagogiske- og kommunikative interventioner i direkte og digital kontekst med involvering af patient og borger og pårørende med respekt for forskellighed

5) har viden om og kan reflektere over klinisk lederskab og klinisk beslutningstagen ud fra praksis-, udviklings- og forskningsviden i og på tværs af professioner, sektorer, organisationer, institutioner samt patientens/borgerens hjem

8) har viden om og kan reflektere over forebyggelse, sundhedsfremme, rehabilitering og palliation relateret til individuelle, sociale og kulturelle forholds indflydelse

17) har viden om videnskabsteori og forskningsmetode

Læringsudbytter for færdigheder

Den studerende kan

2) anvende sygeplejefaglige interventioner i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb samt i forebyggende, rehabiliterende og pallierende forløb

5) anvende vejledning og undervisning af patient og borger, pårørende, kolleger og uddannelsessøgende

8) mestre tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i forskellige borger- og patientforløb og sammenhænge

Bedømmelse

Eksamen bedømmes intern efter 7-trinsskala. Der indgår to bedømmere fra sygeplejerskeuddannelsen UCSYD.

Andre forhold vedrørende eksamen og eksamensafvikling

Se afsnit 14 og 16 i Studieordningen for Professionsbachelor i Sygepleje ved UCSYD. Institut for Sundhedsuddannelse

Oversigtsplan for eksamensforløb

	Dato	Informationen hentes
Introduktion til intern mundtlig eksamen	Jfr. skemavisning	Skemavisning
Aflevering af 3. semesteropgave gruppeopgave	Uge 25 tirsdag d. 16. juni 2026 kl. 12.00	Elektronisk via Wiseflow
Offentliggørelse af tidsplan	Uge 25 2026	Elektronisk via Wiseflow
Mundtlig eksamen	Uge 26 mandag d. 22. juni 2026 tirsdag d. 23. juni 2026 onsdag den 24. juni 2026	
1. reeksamen Aflevering af 3. semesteropgave gruppeopgave	Uge 34 tirsdag den 18. august 2026 kl. 12.00	Elektronisk via Wiseflow
1. omeksamen mundtlig og offentliggørelse af tidsplan	Uge 35 torsdag den 27. august 2026	Elektronisk via Wiseflow
2. reeksamen Aflevering af 3. semesteropgave gruppeopgave	Uge 3 - 2027 sammen med næste ordinære eksamen	Elektronisk via Wiseflow

2.omeksamen mundtlig og offentliggørelse af tidsplan	Uge 4 – 2027 sammen med næste ordinære eksamen	Elektronisk via Wiseflow
---	---	--------------------------

8. Eksamen

Eksamen 2 er en individuel skriftlig stedeeksamen i farmakologi. Den studerende er som udgangspunkt tilmeldt til 3. semesters eksaminer. Det forudsætter at obligatorisk studieaktivitet/forudsætningskrav nummer 2, Klinisk simulation 1 *Farmakologi*, er gennemført, ellers mistes et eksamensforsøg.

8.1. Eksamensform – eksamen 2

En skriftlig stedeeksamen af 2 times varighed. Opgaven besvares elektronisk i et skriftlig opgavesæt.

Tilladte hjælpemidler:

- www.promedicin.dk
- www.interaktionsdatabasen.dk
- www.sundhed.dk
- www.studybox.dk
- www.highlight.dk
- www.apoteket.dk/medicin/medicinsk-ordbog og lignende.
- Egne noter og lærebøger

Det anbefales, at du inden eksamen opretter genveje til de nævnte hjemmesider på din computer.

Ikke tilladt:

- Google og andre søgemaskiner
- ChatGPT eller anden AI-baseret teknologi
- Kommunikation med andre personer under eksamen
- Kommunikationsprogrammer (fx mail, Messenger, Google Docs, Snap m.fl.)

Der medbringes lommeregner (det er ikke tilladt at bruge telefonen som lommeregner). Den studerende er selv ansvarlig for, at eget it-udstyr virker.

Kontrol:

For at sikre overholdelse af eksamensreglerne kan der foretages stikprøvevis skærmoptagelse på den computer, du anvender under eksamen. Optagelserne bruges udelukkende til kontrolformål og slettes umiddelbart efter endt gennemgang.

Bedømmelsesgrundlag

Den studerendes skriftlige præstation bedømmes på grundlag af det skriftlige opgavesæt samt på grundlag af udvalgte mål for læringsudbyttet og udvalgte fagområder med relevans for eksamen.

Følgende fagområder har relevans for eksamen:

Farmakologi

Udvalgte mål for læringsudbytte som eksamens

Den studerende eksamineres jf. målene for nedenstående læringsudbytter

Læringsudbytter for viden

Den studerende

- 1) har viden om og kan reflektere over farmakologi, medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering

Læringsudbytter for færdigheder

Den studerende kan

- 3) reflektere over farmakologi, medicin håndtering, rammeordination og rammedelegering

Bedømmelse

Eksamen bedømmes intern efter 7-trinsskala

Der skal opnås 80% af det samlede pointantal for at eksamen er bestået med 02

Andre forhold vedrørende eksamen og eksamensafvikling

Se afsnit 14 og 16 i Studieordningen for Professionsbachelor i Sygepleje ved UC SYD. Institut for Sundhedsuddannelse

Oversigtsplan for eksamensforløb

Introduktion til intern skriftlig stedeksamen i farmakologi	Jfr. Skemavisning	Skemavisning
Skriftlig stedeksamen	Uge 18 onsdag d. 29.april 2026	Skemavisning og IT's learning
Resultat	Uge 19 onsdag d. 6. maj 2026 kl. 12	Elektronisk via Wiseflow
1.reeksamen	Uge 34 tirsdag den 18. august 2026	
Resultat	Uge 35 tirsdag den 25.august 2026 kl. 12	Elektronisk via Wiseflow
2.reeksamen	Uge 48 sammen med næste ordinære eksamen	

Resultat	Uge 49 sammen med næste ordinære eksamen	Elektronisk via Wiseflow
-----------------	--	--------------------------

9. Internationale tiltag

På Sygeplejerskeuddannelsen lægges der vægt på, at studerende udvikler internationale og interkulturelle kompetencer, således at den studerende uddannes til at agere professionelt indenfor sygeplejerskens virksomhedsområde i en globaliseret verden.

I løbet af uddannelsen vil der derfor være mulighed for at deltage i forskellige internationale studiemiljøer og aktiviteter, idet internationaliseringen har to søjler.

Den ene søjle er Internationalisation at Home, hvor der lægges vægt på undervisning og læring af kulturforståelse på hjemminstitutionen. Udover deltagelse i internationalisering i klasserummet, eksempelvis ved at inddrage internationale udviklingstendenser indenfor sygeplejen og engelsksproget/udenlandsk faglitteratur i den daglige undervisning, kan der være undervisning ved udenlandske gæstelærere, eller man kan engagere sig i aktiviteter som International Week, summerschools eller melde sig til at være tutor for udenlandske sygeplejestuderende, der kommer her til på studieophold. Ligeledes kan der i de kliniske perioder være mulighed for kontakt med patienter/borgere samt pårørende med anden kulturel baggrund end dansk. Disse aktiviteter kan være motivationsskabende for studerende og bidrage til, at den studerende tilegner sig internationale og interkulturelle kompetencer uden at rejse ud i verden.

Internationaliseringens anden søjle er Study Abroad, som er mobilitet/udvekslingsophold i uddannelsen, hvor man som studerende igennem et udvekslingsophold til et andet land følger et forløb i teorien eller i klinikken svarende til uddannelsesindholdet i det pågældende semester.

På 3. semester er der ikke mulighed for study abroad/udvekslingsophold.